

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB28

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB28", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb28-txt-shoot-id8ee1adea-7508-4652-b005-6b1a7131058d.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Hvad jeg har villet.

Langfredag.

Som jeg nu kan overskue det.

Der er en Tanke, som med en uforklarlig Oprindelighed har været fra tidligste Tid i min Sjæl og beskjæftiget den, en Tanke der saa igjen har forholdt sig til Socrates som et Exempel, den Mand, til hvem jeg har haft en mig uforklarlig Rapport fra min tidligste Tid længe før jeg egentligen begyndte at læse Plato – den Tanke: hvorledes lader det sig dog forklare, at alle De, der i Sandhed have tjent Sandhed, altid ere komne forkeert fra det i levende Live i Samtidighed, og aldrig saa snart ere de døde, saa forgudes de.

Forklaringen er ganske simpel: Mængden af Msker kan kun gjennem Phantasie forholde sig til Idee, det Gode, det Sande. Men en Afdød er paa Phantasie-Afstand. Den levende derimod, der giver Virkelighed (værende Ingenting er til for Enhver, altsaa uden at understøtte ved Sandsebedrag,) ham kan de ikke bære, de forarges paa ham og slaae ham ihjel, træde ham ned.

Det er Dette som saa igjen alle Bedragerne, der speculere i at Verden vil bedrages, have, tydeligere eller mindre tydeligt, forstaaet og indrettet sig efter. De understøtte i levende Live ved Sandsebedrag (leve skjult, tage jordiske Fordele, give en endelig Forklaring o: s: v:) og gjøre derfor Lykke o: s: v:.. – Og dette er Aarhundrede efter Aarhundrede blevet værre og værre, især da siden Pressen blev Magt i Samfundet, thi den hjælper just til, at En kan leve skjult (upersonligt, som en Afdød, i Retning af Sandsebedrag) og virke objektivt.

Og dog er det i Retning af at faae Personligheder, at vi skal fremad.

Altsaa Loven er den: Den, som ikke vil virke ved Sandsebedrag, han vil ubetinget komme forkeert fra det i levende Live, blive nedtraadt, offret. Paa den anden Side, saasnart en Saadan er død, saa bemægtige strax Bedragerne (Talerne, Digterne, Professorerne o: s: v:) sig ham og gjøre ham i Profit – og han bliver forgudet af næste Generation. Og er der En i næste Generation, som ikke vil bedrage eller virke ved Sandsebedrag, ja saa vil det, hvis han holder heelt ud, gaae ham ligesom den Afdøde i levende Live.

Men paa den Maade bliver jo den egentlige samtidige Generation ikke ret opmærksom, det kommer ikke til Samtidighed; thi De, der ihjelslaae eller nedtræde en Saadan, vide ikke ret hvad de gjøre – og de der forgude ham, er jo næste Generation, der altsaa forholde sig til ham paa Phantasie-Afstand.

Lader her sig ikke Noget gjøre, for at vække Samtidigheden?

Jo, det er jo dog et Forsøg værd. Og her ligger nu mit Forsøg. Anvend dine bedste Aar efter den størst mulige Maalestok i Retning af ikke at ville virke ved Sandsebedrag – saa vil Du være paa gode Veie og i Fart i Retning af at blive nedtraadt: bryd saa af, træk Dig tilbage, lev skjult, og begynd nu derfra at udvise de Samtidige det Tilbagelagte, Det, som de jo selv ere Vidner til, at det er skeet, og viis dem saa, hvad Følgen vilde være blevet, hvis Du ikke havde trukket Dig tilbage og mindsket, indskærp dem, hvorledes det egentligen forholder sig med at tjene Sandhed i Sandhed.

Det jeg mener er: det gjælder om at faae en msklig Redelighed til at overtage et Tilbagelagt som har i Sandhed været i Sandheds Tjeneste. Men naar det er en af hine Herlige, saa holde de jo ud til det Sidste, og blive altsaa nedtraadte – og saa er det Bedragerne der tage dem til Indtægt. Og, som sagt, er der En, som ikke paa den Maade vil profitere af dem, saa gaaer han maaskee hen og bliver selv en af hine Herlige og bliver Offeret – og vi fik ikke Det, jeg har tænkt mig, en msklig Redelighed der interpreterer det: i Sandhed at tjene Sandhed.

Denne er min Tanke. Paa den er der ødslet Alt, Tid, Kræfter, Penge Alt, Alt. Jeg har gjort Alt for at sprænge Sandsebedragene, levet paa Gader og Stræder, er kjendt af Enhver, spilt i Komedien o: s: v: o: s: v:

Denne Tanke er eiendommelig og ogsaa betjent saaledes, at jeg turde fremstille mig for Socrates, og jeg er overbeviist om, at han vilde reflectere derpaa, om jeg end mener, at Det han praktiserede ved at holde ud til det Sidste er uendeligt Høiere.

Imidlertid, dette har nu tilfredsstillt mig. Dog er der en Tvivl, som er opkommet i mig: vil jeg ikke i Evigheden fortryde det, er det ikke for lidt, er det ene Rigtige dog ikke dette, at Enhver har blot at passe Sit, at tage Lydighedens Examen, at blive nedtraadt offret, og lade Gud om Resten, ubekymrede, om det kunde synes, at de ikke kom til at udrette nok. At udrette nok! Ja, her er det. Just det var det jeg vilde, og det har tilfredsstillt mig som en Poeniterende, og just derfor har jeg altid talt spøgende om det at udrette, fordi jeg ækledes ved det hykkelske Sludder, som bestandigt høres om at udrette, hvor det dog er Egoismen, der vil have Profit.

Altsaa at udrette Noget, just det var det jeg vilde – og

dette var det, hvis jeg i dyb Ærbødighed tør have nogen Mening om hine Herlige, om en Socrates, just dette var det, som syntes mig at gjøre, at de ikke kom til at udrette saa meget som de havde fortjent, dette, at de blot vare betænkte paa i ubetinget Lydighed at blive nedtraadte, offrede - medens saa, som sagt, Bedragerne bemægtigede sig dem, naar de vare døde; men Mængden blev ikke gjort opmærksom.

Jeg anseer det jeg har villet for noget langt lavere end hine Herliges, thi den ubetingede Lydighed det at blive nedtraadt som havde man Intet udrettet, er og bliver dog det Høieste - og just Det, som jeg jo vilde udvise fra et lavere Punkt.

Gjælder det i ethisk Henseende, at der gives relative Opgaver, at Ingen kan tage, hvad ham ikke blev givet, saa, ja saa er jeg glad nøiet med Mit - og svinger af. Men gjælder dette ikke ethisk, gjælder det derimod, at Enhver har at betragte sit Liv som at tage en Examen, Lydighedens, den ubetingede Lydigheds Examen: ja, saa tør jeg ikke svinge af, men har at blive ved at styre ud i Retningen af at blive nedtraadt.